

lovfæstet. Så det skal regeringen have tak for, og den skal få CD's fulde støtte til det.

Jørgen Estrup (RV):

Fra radikal side støtter vi af fuldt hjerte den idé, der ligger bag ved starten af dette center. Der er opridset en række rigtige tanker, både hvad angår formidlingen, og måske ikke mindst når det drejer sig om det fremadrettede. Men det er klart, som jeg tror hr. Claus Larsen-Jensen sagde, at vi, der har rejst med Udenrigsudvalget, har jo i hvert fald for et år siden oplevet så direkte, som det overhovedet kan lade sig gøre, eftervirkningerne af sådan et folkemord, da Udenrigsudvalget besøgte Kigali og også så de helt konkrete processer, der må sættes i gang efterfølgende, og hvor man jo selvfølgelig prøver at forstå, hvad det var, der var sket, og hvordan det eventuelt kunne have været forhindret, men også oplever, at muligheden for en gentagelse er til stede og faktisk er noget, som den pågældende regering argumenterer omkring og kalkulerer med. Og dermed må man sige, at så er der unægtelig brug for at se fremad og prøve på at forstå mekanismerne bagved, og de er givetvis meget komplicerede.

Så vi vil hilse det meget velkomment, hvis det kommende center både kan igangsætte et godt og solidt forskningsprogram og udvikle modeller for, hvordan man kan undgå lignende situationer. Et tidligt varslingsystem er unægtelig det, vi alle sammen leder efter, og som forhåbentlig også kan få FN og andre organisationer til at handle i tide.

Jeg tror, det er vigtigt, når man starter sådan et center, hvor forskning og udvikling bliver en central del, at man så har det, der kunne kaldes en kritisk masse. Det vil sige, at centret ikke bliver for lille. Hvis man skal kunne gøre en forskel internationalt, så er det helt nødvendigt, at indsatsen er tilstrækkelig bred og tilstrækkelig internationalt baseret kvalitetsmæssigt, og det vil sige, at der skal samarbejdes med andre.

Derfor synes jeg også, at det er rigtigt, sådan som man har lagt op til i de generelle bemærkninger til forslaget, at der skal ske en evaluering af centrets indsats efter senest 5 år for at finde ud af, om det nu er placeret på den rigtige måde, og for at sikre, at de tanker, som ligger i lovforslaget her, faktisk kan føres ud i praksis.

Jeg håber, at man ikke glemmer det. Jeg har lagt mærke til, at det ikke står i selve lovforslaget. Jeg ville synes, det var nødvendigt, at man fra starten fik gjort det helt klart, at det er en del

af den start, man nu gør, at der også skal ske en evaluering på et internationalt grundlag efter senest disse 5 år.

Men med disse bemærkninger vil vi også gerne fra radikal side give vores helhjertede støtte til lovforslaget.

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten kan støtte lovforslaget, og vi finder det klogt, at Danmark i lighed med en række andre lande etablerer et sådant center. Vi lægger endvidere vægt på, at centret sikres de fornødne midler, således at en uafhængig forskning, en nødvendig arkivadgang m.m. kan sikres.

Vi vil også godt understrege det positive i, at centret ikke alene har nutidige og fremtidige perspektiver, men også har en opgave i at belyse de historiske begivenheder, herunder holocaust, som jo direkte henfører til de folkedrab af etniske grupper og af politiske modstandere af nazismen, der foregik.

Jeg nævner også politiske modstandere, for det fremgår ikke direkte af lovforslagets bemærkninger, at der også var tale om politiske modstandere af nazismen, som blev forfulgt. Skal man studere folkedrab, og hvad der fører hertil, så er det nødvendigt og vigtigt efter vores opfattelse også at studere den passivitet, ligegyldighed, der ofte præger det omgivende samfund eller det internationale samfund under ét.

Vi så det under Anden Verdenskrig, og vi ser det sådan set også i dag, hvor øjnene lukkes, og hvor man dermed i virkeligheden let kan komme til at legitimere et igangværende folkemord.

Vi lægger vægt på, at der i forbindelse med centrets oprettelse ikke er tabuer, eller at der ikke på forhånd skal tegnes et bestemt billede af politikernes rolle. Jeg nævner det på grund af de dårlige erfaringer, vi har haft med det statsstøttede såkaldte »Selskabet til forskning i nyere dansk historie«, der på forhånd havde den bundne opgave et tegne et positivt billede af samarbejdspolitikken under besættelsen. Det er ikke tilfældet her, og det er vi selvfølgelig meget tilfredse med.

Vi har også den opfattelse, at man måske skal være påpasselig med i sit arbejde – men det er mere sådan et generelt indlæg i debatten, som også er startet med indlæg i aviserne – ikke at have en for snæver fortolkning, når man skal definere folkemord.